

Metsälakityöryhmä

2. kokous 27.10.2025





Asialista

1. Kokouksen avaus
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite1)
3. Työryhmän tavoitteet ja toimintatapa (kirjaus)
4. Metsän uudistaminen jaksollisessa ja jatkuvassa kasvatuksessa, Satu Rantala, MMM
5. Uudistamisen valvonnan kehitys ja digitalisointi, Aki Hostikka, SMK
7. Taimikon perustamisilmoituksen ja taimettumisilmoituksen sääntelyvaihtoehtoja, Outi Kumpuvaara, MMM
8. Muut asiat
9. Seuraava kokous
10. Kokouksen päättäminen

Metsän uudistaminen jaksollisessa ja jatkuvassa kasvatuksessa

Satu Rantala, MMM





Metsälainsäädännön muutosten valmistelutyö

- Metsälakiin (1093/1996) ja valtioneuvoston asetukseen (1308/2013) tulisi lisätä velvollisuus tehdä metsänuudistamistoimien toteuduttua taimikon **perustamisilmoitus** sekä eri-ikäisenä kasvatettavan metsän hakkuun jälkeen **taimettumisilmoitus**.
 - Puhtaan energian, ympäristön ja huoltovarmuuden ministerityöryhmä (PEYH-minry) teki 8.4.2025 linjauksia metsien kasvua ja maankäyttösektorin hiilinieluja tukevista toimista. Ministerityöryhmä linjasi tarpeen tarkistaa metsien kasvatustiehyttä metsälainsäädännössä ja tuoda normiohjaukseen velvoitteen taimikon perustamisilmoituksen tekemiseen sekä uudistumis- tai taimettumisilmoituksen tekemiseen eri-ikäisrakenteisena kasvatettavan metsän kasvatushakkuun jälkeen.
 - Edellä mainittujen lainsäädäntömuutosten arviointia ja valmistelua varten on tarkoituksenmukaista käynnistää säädösvalmistelutyö, minkä tavoitteena on valmistella hallituksen esityksen luonnos metsälain muuttamisesta ja valmistella metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen päivitys tarvittavilta osin.



Tavoitteena uudistamisen vauhdittaminen

- Metsälaissa velvoitetaan uudistamaan metsät uudistushakkuun jälkeen (*tavoitetaimikko ja aikarajat*).
- Metsänuudistamistyöt toteutetaan pääosin viipymättä, mutta Luonnonvarakeskuksen mukaan 30 prosentilla uudistusaloista uudistamistoimenpiteet ovat vielä tekemättä kaksi vuotta päätehakkuun jälkeen.
- Metsät tulisi niin kannattavuus- kuin ilmastosyistä uudistaa laadukkaasti ja viipymättä.
- Perustamisilmoituksen edellyttäminen metsälaissa ja metsänviljelyaineiston alkuperätietojen sisällyttäminen ilmoitukseen edistäisi osaltaan metsien nopeaa uudistamista ja sen valvontaa.



Perustamistoimet (-ilmoitus) uudistushakkuun jälkeen

- Viljellen tai luontaisella uudistamisella
- Raivaus, heinäys, maanpinnan käsittely, vesitalouden järjestely
- Täydennysistutus tai -kylvö ja muu jälkihoito
- Luontaisessa uudistamisessa oltava edellytykset taimien syntymiselle
- Perustamistoimenpiteet saatettava loppuun kolmen vuoden kuluessa puunkorjuun päättymisestä.



Taimettuminen (taimettumisilmoitus) eri-ikäisrakenteisen metsän hakkuun jälkeen

- Metsän uudistuminen on yksi keskeisimmistä tekijöistä jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen toimivuuden kannalta (Luke [synteesiraportti](#), Luke [57/2025](#))
- Eri-ikäisrakenteisena kasvatettavan metsän hakkuun (luokitellaan kasvatushakkuuksi) jälkeen voitaisiin metsänomistajan edellyttää tekevän tietyn ajan kuluttua uudistumisilmoituksen/uudistamisilmoituksen/taimettumisilmoituksen.
- Tällä pyritäisiin varmistamaan, että jatkuvan kasvatuksen hakkuun jälkeen käsitellyllä kuviolla on edellytyksiä uudistumiseen.
- Ilmoituksen tekeminen voisi edellyttää kasvavan metsän taimien inventointia
 - vakiintumattoman ja/tai vakiintuneen taimikon runkoluvun/taimimäärän laskemista ja sen ilmoittamista
- tai ilmoitusta uudistamisen varmistamiseksi tehdyistä toimista
 - maanmuokkaus, viljely, jälkitoimet
- Vastaisi jaksollisen kasvatuksen taimikon perustamisilmoitusta, joka tulisi tehdä myös luontaisella uudistumisella perustettavissa taimikoissa.



Pääasialliset vaikutukset – taloudelliset vaikutukset

Tavoitteena parantaa kohtuullisella hallinnollisella taakalla metsien uudistamisen nopeutta, parantaa laatua sekä uudistamisen seuranta- ja valvontaa

- Uudistamisen nopeutuminen ja laadun paraneminen lisäisi tulevaisuuden puuntuotosta ja metsätalouden kannattavuutta
- Tehostaisi metsälain valvonnan kohdentamista
 - Voitaisiin keskittää erityisesti kohteisiin, joista ilmoitusta ei ole määräajassa tehty
 - Digitalisaation ja kaukokartoitustiedon avulla valvonnasta kustannusvaikuttavampaa
- Parantaisi tulevien hoitovaiheiden ajoittamisen arviointia
 - Metsävaratieto paranee, hoitoehdotukset jatkossa täsmällisempiä
- Viljelymateriaalin alkuperätieto olisi jäljitettävissä ja tallessa
 - Parempi kasvu, laatu, mukautumiskyky ja tuhonkestävyys, kun alkuperä on sopiva
 - Mahdollistaisi alkuperän ja käyttöalueen valvontaa

Pääasialliset vaikutukset –

ympäristövaikutukset ja

muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset



- Vaikutetaan siihen, että metsikkö palaa päätehakkuun jälkeen hiilinieluksi mahdollisimman nopeasti ja metsikön keskimääräinen vuotuinen kasvu kiertoajalla nousee.
- Parantaa menetelmien hyväksyttävyyttä, kun toimien toteutus on laadukkaampaa.
- Parempi tieto metsistä ja niiden kehittämisestä.
- Puulajivalintoihin (8 a §) olisi selkeämpää ottaa kantaa.



Muut toteuttamisvaihtoehdot

Valtiontuki

- Metsänuudistamisen onnistuminen laadukkaasti ja nopeasti on metsänomistajalle kannattavaa, joten se ei sovellu valtiontukikohteeksi.
- Tukea ei voida myöskään myöntää lakisääteisen velvoitteen toteuttamiseen.

Informaatio-ohjaus

- Tehostetaan informaatio-ohjausta kampanjoimalla, kouluttamalla ja viestimällä laadukkaan ja ripeän uudistamisen hyödyistä. Myös jalostetun metsänviljelyaineiston käyttöä voidaan edistää informaatio-ohjauksen keinoin tuottamalla ja jakamalla tietoa metsänjalostuksen hyödyistä ja alkuperän merkityksestä.
- Hyväksyttävyys on suuri. Pelkkä neuvonta ei usein ole vielä riittävä kannuste toimiin ja ohjauksen teho voi jäädä alhaiseksi, jolloin nielutavoitteiden saavuttaminen on hyvin epävarmaa (SYKE, 2023). Informaatio-ohjauksen vaikuttavuus on suurin henkilökohtaisessa neuvonnassa, jota voidaan toteuttaa myös kampanjaluontoisesti. Myös Metsään.fi-palvelun mahdollisuudet metsänomistajien valintaympäristöön vaikuttamiseksi nousivat esiin vaikutusten arvioinnissa.
- Toteutuksen pullonkaulaksi on tunnistettu valtion talouden ja metsähallinnon säästöpainheet.



Ulkomaiden lainsäädäntö

- Ruotsi:

- Metsähallitus (Skogsstyrelsen) valvoo metsänhoitolakia.
- Hakkuuilmoitus pakollinen, uudistamistoimet aloitettava 3 vuoden sisällä. Luontainen uudistaminen: 7–10 vuotta riippuen alueesta.
- Valvonta painottunut ympäristönäkökohtiin vuodesta 2016.

- Viro:

- Ympäristölautakunta valvoo ja laatii asiantuntijalausuntoja.
 - Uudistamistoimet tehtävä 2 vuoden kuluessa. Metsä uudistettava 5–10 vuoden kuluessa hakkuusta.
 - Luontainen uudistaminen sallittu tietyin edellytyksin.

- Norja:

- Kunta valvoo ja voi määrätä toimenpiteitä.
- Metsänomistaja vastaa uudistamisesta, toimet aloitettava 3 vuoden sisällä.
- Informaatio-ohjaus tukena (Landbruksdirektoratetin opas).

- Saksa:

- Liittovaltion metsälaki antaa raamit, osavaltiot säätävät tarkemmin.
- Nordrhein-Westfalen: uudistaminen aloitettava 2 vuoden sisällä. Luontainen uudistaminen sallitaan hakemuksesta.

Kiitos!

